

הוסן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף ק"ו ע"א

המוכר לחבירו בית כור עפר והראהו בסימניו ומצרינו, והטעהו באופנים דלהלן, האם הגיעו?

ביותר משתות	בשתות	בפחות משתות ¹	
לא הגיעו	הגיעו	הגיעו	לרב הונא
לא הגיעו	לא הגיעו	הגיעו	לרב יהודה

מהי סברת הברייתא בדין שום הדיינים שטעו שתות? [תד"ה ה"ג].

לתוס'	לרשב"ם	
לא הגיעו ³	הגיעו ²	לרב הונא
לא הגיעו ⁵	לא הגיעו ⁴	לרב יהודה

¹ ואינו דומה לסוגיא דלעיל [בדף ק"ג ע"ב] דשם חוזר ביותר מרובע הקב לסאה [דהינו אחד חלקי עשרים וארבע מבית כור], וכאן אמרינן עד כפלי כפלים שהוא שתות, דכיון שהראה לו השדה במצריה הוי כמאן דאמר ליה זו השדה שאני מוכר לך איך שהיא והסכים. אולם מכיון שהזכיר בית כור עפר צריך שיהא קרוב עכ"פ לשיעור בית כור, וזהו השיעור של שתות הנאמר כאן – רשב"ם במשנה ד"ה פחות.

² רשב"ם בד"ה אמר, פירש דרב הונא מפרש את הברייתא שאמרה: בסימניו ובמצריו פחת שתות או הותיר שתות הרי היא כשום הדיינים הגיעו, ע"כ. שהיא אליבא דרשב"ג דוקא דס"ל דאמרינן אי"כ מה כח ב"ד יפה, ולכך דיינים שטעו בשתות מה שעשו עשו, וזה שסיימה הברייתא שהגיעו. ואדרבה מכאן יש קושיא לרב יהודה שפירש כאן בבית כור דשתות הוי כיותר משתות ולא הגיעו. וגירסת רשב"ם במהשך הסוגיא כגירסת הב"ח באות ב'.

³ אמנם בתוס' ד"ה ה"ג, פירשו שרב הונא רק מקשה לרב יהודה ואומר לו עד שאתה מקשה לי משם תסייעני משם, אלא על כרחך שאין ראוי משם. וגירסתם כמו שכתוב אצלנו בגמ'. ולפי"ז חלוק דין שום הדיינים מדין מכירת בית כור בסימניו ומצריו, דכאן איה"נ שתות הוי כפחות משתות והגיעו, אולם גבי דיינים שטעו בשתות הוי כיותר משתות ולא הגיעו. ומה שדימתה הברייתא דין בסימניו ומצריו לשום הדיינים, הוא רק לומר שלא דנים כאן כמו שדנו לעיל בדף ק"ג ע"ב באמר הן חסר וכוי שהוא עד רובע הקב לסאה, דכאן הוא עד שתות, אולם לעולם שתות הוא כפחות משתות וזה שסיימה הברייתא שהגיעו.

⁴ לפירוש רשב"ם הנ"ל רב יהודה עונה לרב הונא על קושייתו מהברייתא שאמרה שכאן הגיעו. ומפרש שמה שאמרה הגמ' הגיעו בשתות, הכוונה שלא יכול לטעון ביטול מקח, אולם ודאי שהשתות עצמה חוזרת כמו ביותר משתות.

⁵ כתבו התוס' הנ"ל בסוף דבריהם שלרב יהודה שהשוה שתות ליותר משתות, אי"כ מה דאמרינן בברייתא שהגיעו, קאי על פחות משתות. אבל שתות עצמה בין בבית כור ובין בשום הדיינים דינו כיותר משתות.

הוסן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף ק"ו ע"ב

שני אחים שחלקו ובא להם עוד אח, או שני שותפים שחלקו אחד בלא דעת חבירו, האם בטלה החלוקה?

בשני שותפים	בשני אחים	
לא בטלה החלוקה ⁶	בטלה החלוקה	לרב
לא בטלה החלוקה	לא בטלה החלוקה ⁷	לשמואל

לשמואל שאמר דלא בטלה מחלוקת במקרים הנ"ל, האם צריכים גורל חדש? [תד"ה ושמואל].

במטלטלי	במקרקעי	
לא צריך גורל	לא צריך גורל	לרשב"ם
לא צריך גורל	צריך גורל ⁸	לתוס'

⁶ וביארה הגמ' שבכאן גם רב מודה שלא בטלה החלוקה, דאף שמייירי ששותף אחד חלק בלא דעת חבירו, מ"מ מתחילה חילק לפי מספר השותפים, והיתה חלוקה טובה בפני שלושה ובגורל, דגם אם היה אותו שותף כאן כך היו חולקים ולכך לא יכול לחזור.

⁷ ומקמציין – ממעטין, היינו שמחלקים מה שראוי לחלק השלישי ונותנים לו. ולרשב"ם בד"ה מקמציין, מבואר שנותנים לו איזה חלק שירצו.

⁸ הנה בתד"ה ושמואל חלק ר"י על רשב"ם שפירש שנותנים לאחר השלישי או לשותף שלא היה בחלוקה את חלקו בלא גורל חדש, וסבירא לר"י שיכול לטעון שרוצה דוקא את החלק האחר. ולכך פירש שצריך לעשות עתה גורל מחדש. ובכו"א נקרא שלא בטלה מחלוקת לשמואל.

ונבאר הדברים: כגון שהיו כאן ג' שדות א' ב' ג', ונפלה בתחילה ע"י גורל שדה א' לראובן ובי לשמעון, ובשדה הג' חלקו ראובן ושמעון חצי חצי, ועתה שבא האחר האח יטילו שוב גורל, ואם תפול שדה ג' לאחר החדש שבא, בזה תשאר החלוקה הראשונית, דהיינו ששדות א' ובי ישארו כמו שהיו [ולא כרב שגם בשדות א' ובי חולקים מחדש]. ואם יפול הגורל לאח החדש על אחת השדות א' או ב' יתנו לו אותה, ובשדה הג' תשאר החלוקה שלהם כמו שהיתה ביניהם, ואת השדה הנשארת יחלקו ג"כ ביניהם, הרי שנשארה החלוקה הראשונה שלהם בשדה השלישית כמו שהיתה.